

Parlamentų atsakas į Ukrainos karo pabėgėliams kylantį prekybos žmonėmis pavojų

Bendras komunikatas

2023 m. birželio 27–28 d. Lenkijos Respublikos Seimo maršalkos Elżbietos Witek kvietimu mes, 13 Europos valstybių parlamentų nariai, susitikome Varšuvoje (Lenkija), siekdami aptarti Ukrainos karo pabėgėliams kylantį prekybos žmonėmis pavojų ir nustatyti galimybes stiprinti teises ir politines priemones Ukrainos pabėgėliams apsaugoti nuo išnaudojimo.

Smerkiame agresorės Rusijos veiksmus Ukrainoje ir raginame nedelsiant išvesti Rusijos pajėgas iš Ukrainos teritorijos. Smerkiame Ukrainos piliečių, ypač vaikų, deportavimą (priverstinį išvežimą) iš okupuotų Ukrainos teritorijų į Rusiją. Suprantame, kad neteisėtai į Rusiją deportuotų ukrainiečių vaikų skaičius siekia apie 20 000. Raginame tarptautinę bendruomenę toliau taikyti visas įmanomas priemones siekiant sustabdyti šį reiškinį, tarptautinės teisės apibrėžiamą kaip genocidą prieš ukrainiečius, nutraukti Rusijos pasų išdavimą vaikams iš Ukrainos, užtikrinti ukrainiečių vaikų grįžimą iš Rusijos į Ukrainą ir patraukti baudžiamojon atsakomybėn visus šio nusikaltimo kaltininkus.

Pripažįstame, kad iš Ukrainos bėgantiems žmonėms, ypač moterims ir vaikams, kyla didelė prekybos žmonėmis rizika, įskaitant seksualinio išnaudojimo, išnaudojimo darbui, priverstinio nusikalstamumo ir kitų formų išnaudojimo rizika. Įsipareigojame apsaugoti Ukrainos karo pabėgėlius taikydami jų pažeidžiamumą mažinančias ir šalinančias teisėkūros ir politikos priemones.

Subursime savo valstybių parlamentų narius, suinteresuotus imtis prekybos žmonėmis rizikos mažinimo priemonių. Parlamentarų darbo grupės nagrinės kaip stiprinti ilgalaikės paramos teikimą Ukrainos pabėgėliams, dalytis žvalgybos informacija ir geriausios praktikos pavyzdžiais ir užtikrinti technologijų stebėseną, kad ne tik ukrainiečiai, bet ir Ukraina būtų atspari prekybai žmonėmis.

Ilgalaikė parama

- Inicijuosime atitinkamų valstybinių įstatymų pataisų priėmimą, siekdami užtikrinti ukrainiečiams ilgalaikes galimybes naudotis pagalbos ir integracijos priemonėmis, tokiomis kaip laikini leidimai gyventi, galimybės patekti į darbo rinką, šeimos išsaugojimas ir susijungimas, vaikų priežiūra ir švietimas atitinkantys vaiko amžių.
- Priimdami atitinkamas teisės aktų pataisas užtikrinsime, kad prekybos žmonėmis aukoms būtų teikiama ilgalaikė pagalba atitinkanti jų poreikius, nepriklausomai nuo jų pasirengimo bendradarbiauti su teisėsaugos institucijomis.

Dalijimasis informacija

- Siekdami užkirsti kelią asmenų, ypač vaikų, dingimui ir sumažinti jų riziką tapti prekybos žmonėmis aukomis, skatinsime, kad būtų nustatytos aiškios procedūros, numatančios skubų keitimąsi informacija apie tranzito ir paskirties šalyse registruotus asmenis, ypač vaikus, kuriems reikalinga apsauga, bei keitimąsi informacija apie jų gyvenamąją vietą.
- Užtikrinsime, kad kovos su prekyba žmonėmis subjektams būtų sudarytos teisinės sąlygos skubiai keistis informacija, siekiant operatyviai reaguoti į nuolat besikeičiančią prekiautojų žmonėmis taktiką, taip pat sąlygos skatinti šios srities

institucijų informuotumą ir situacijos stebėseną, daugiausia dėmesio skiriant bendradarbiavimui, technologijoms ir keitimuisi informacija.

Prevenција ir teisės aktų įgyvendinimo užtikrinimas

- Susirūpinę dėl technologijų naudojimo prekybos žmonėmis aukoms vilioti, verbuoti, daryti joms įtaką, jas kontroliuoti ir išnaudoti, dėsime pastangas priimti teisės aktus, numatančius saugumo internete didinimą, nustatančius technologijų įmonių privalomai taikytinas priemones ir atsakomybę, taip pat nustatančius žalingų veiksmų internete stebėsenos ir pranešimo apie juos reikalavimus, siekiant apsaugoti potencialias aukas ir užkirsti kelią išnaudojimui ateityje. Tam reikalingas visuotinis atsakas.
- Žinodami, kad dauguma apsaugos prašančių ukrainiečių, kuriems teko palikti savo namus, yra moterys ir vaikai, svarstysime galimybę priimti atitinkamų įstatymų pataisas ir įstatymus, leidžiančius vykdyti sklandesnę stebėseną ten, kur kyla didelė prekybos žmonėmis rizika, įskaitant vietas, kuriose teikiamos seksualinės paslaugos, vyksta elgetavimas, vystoma neoficialioji ekonomika ir didelės rizikos verslai.
- Suerimę dėl spartaus paklausos didėjimo, kuris skatina prekybą žmonėmis seksualinio išnaudojimo ir išnaudojimo darbe tikslais, svarstysime galimybę priimti teises priemones, gerinančias valstybių reagavimą į šią problemą, įskaitant nuostatas, kuriomis įgyvendinamos ir griežtinamos teisinės prievolės nustatyti priverstinio darbo atvejus ir šalinti priverstinį darbą iš verslo tiekimo grandinių; įvedami importo draudimai, kuriais ribojamos galimybės prekiauti prekėmis ir teikti paslaugas, kai jų gamybai ar teikimui naudojamas priverstinis darbas; griežtinama baudžiamoji atsakomybė už seksualinių paslaugų pirkimą iš vaikų ir kitų prekybos žmonėmis aukų, taip pat bus teikiama daugiau dėmesio prevencijai.